

Tamburaši iz Cirkulan

Cirkulanski tamburaši smo ponosni nasledniki veliko starejše tradicije, ki po pisnih virih sega v leto 1899. Zasedbe so se menjavale, bila so tudi daljša obdobja, ko v Cirkulanaх tamburašev ni bilo. Mi smo se zbrali leta 1994, predvsem s ciljem, da bodo ob 100 letnici delovanja kulturnega društva na proslavi zaigrale tamburice. »Kaj pa potem?« se je zapisalo nekemu novinarju ptujskega Tednika. Potem smo se rodili *Tamburaši iz Cirkulan*. Tamburamo in prepevamo povsod, kjer nam radi prisluhnejo; na porokah, proslavah, revijah, srečanjih, festivalih, pa naj si bo v domačem kraju, na drugem koncu Slovenije, ali kje daleč v kraju tujem. V teh zapisih opisujemo naša skupna doživljanja in doživetja v zadnjih desetih letih.

Naši začetki so bili zelo obetavni, saj nas je že leta 1997 na državnem srečanju tamburaških skupin in orkestror opazila Jasna Vidakovič, tedanja glavna urednica programa za ljudsko glasbo na Radiu Slovenija. Naše tamburanje ji je bilo tako pri srcu, da nas je kmalu za tem obiskala v Cirkulanaх na vajah, vključila mikrofon, in potem – no, potem smo imeli takšno tremo, da nismo mogli iz tamburic spraviti skoraj nobenega milozvočnega tona. Skratka, njen obisk se je končal v vaški gostilni, seveda pa smo se dogovorili, da pridemo v Ljubljano in našo »muziko« posnamemo kot je treba. Snemali smo 21. in 22. novembra 1999 v studiu 14 Radia Slovenija in to čisto »natur« in brez nasnemavanj, torej kakor da bi nastopali na odru. Seveda je bilo samo snemanje nepozabno kljub temu, da nam včasih ni šlo in smo se morali okrepčati v gostilni čez cesto. Ker v Ljubljani nismo imeli prenočišča, smo se vsi razen Bojane in Mojce prvi dan vrnili domov. In to z vlakom, saj je zvečer zapadlo skoraj pol metra snega. In naslednje jutro z vlakom spet nazaj. Skupno smo posneli 14 ljudskih pesmi in viž, na snemanju pa so sodelovali tudi naši Mladi veseljaki in profesorica violine iz ptujske glasbene šole Meta Trop. Za originalen zvok je poskrbel res odličen tonski mojster Miran Kazafura. Posnetki so bili kmalu nared, a seveda smo želeli izdati zgoščenko ali vsaj kaseto.

Kaseta je izšla prav kmalu v samozaložbi, na zgoščenko pa smo morali še malo počakati. Seveda smo ves čas pridno vadili nove »komade«, takrat smo še hodili na intenzivne vaje v toplice – najpogosteje smo šli v Radence, vrstili pa so se tudi raznovrstni nastopi. Kljub vsemu smo bili še vedno začetniki in včasih je bila trema prehuda, kot na primer na *Folklornem festivalu* leta 2000 v Beltincih, kjer smo ga pošteno »biksnili«. Ker pa še nismo bili preveč poznani, so ga tu in tam »biksnili« tudi organizatorji; tako so nas na festivalu *Tamburanje va Kostelee* predstavili kot Prekmurce. In prišlo je leto 2001, ko nam je ga. Nevenka Gerl, takratna vodja ptujske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti »zrihtala špil« na *Ciklusu etno koncertov* Mariboru. Glavni šef tega ciklusa, Dušan Hedl, je na našo srečo človek, ki se ukvarja z glasbo na vse mogoče načine. In tako je ob kvintu in zaseki stekel pogovor in dogovorili smo se, da njegova založba *Subkulturni azil* izda našo zgoščenko, ki smo jo naslovili *100 LET*, v čast častitljivi tradiciji tamburanja v Cirkulanaх. Seveda pa se je s tem naša pot šele začela, saj nas je Dušan pošiljal širom po Sloveniji. Še posebej smo si zapomnili igranje na Jurčkovem odru *Festivala Lent* v Mariboru leta 2001, kjer je bil dosežek že to, da se nas je vseh devet sploh spravilo na tako majhen oder. Šele mesec dni kasneje, ko je bila Nada že visoko noseča, pa smo se znašli na ogromnem odru *Trnfesta* v Ljubljani. Za tamkajšnjo publiko smo bili seveda čista eksotika; no po nastopu je za oder k nam prišel nek študent, ki nam je v opoju noči razlagal, kako je mislil da bomo na odru žagali s cirkularkami, navsezadnje smo le iz »Cirkulan«. Kakorkoli že, na ta nastop smo še posebej ponosni, saj nas je izbral sam programski vodja festivala, Jani Kovačič.

Leta 2002 smo tempo samo še pojačali, skupno smo imeli 33 nastopov. Še posebej pa nam je ostalo v spominu gostovanje v slovenski Istri, kamor nas je povabil Tonijev »žlahtnik«, ki igra pri ljudski zasedbi *Savrinski godci* iz Šmarij. Res nepozabni trije dnevi sonca in morja. Na festivalu v Ospu so nam rekli, da smo zelo »pridni« in smo zato morali še enkrat na oder. Zvečer pa na lignje in sardelice pod brajdami v šavrinskih hribih, in seveda brez malvazije ni šlo. Kot pravijo tam doli »tisti, ki ne pije malvazije na bo vidu ne boga ne Marije«. Prijateljjevanja s Primorci pa seveda ni hotelo biti konec, saj smo jih, kot se za Štajerce spodobi, povabili k nam. In prišli so prav kmalu, saj smo na aninsko soboto, 27. julija 2002 na Borlu priredili prvi koncert iz ciklusa, ki smo ga poimenovali *Tamburanje ob večerih*. Naši gostje iz Šmarij so bili odlični, tako kot mi, in so poželi huronski aplavz. Poletno noč smo zaključili z degustacijo haloških vin in pogostitvijo ob baklah na grajski terasi.

Tamburanje ob večerih sva si z Jernejem sprva zamislila kot komorne koncerte v grajski kapeli borlskega gradu, ki bi jih združili s kulinarčno ponudbo vinorodnih Haloz. A smo že pri organizaciji prvega koncerta ugotovili, da je zanimanje občinstva izredno, zato je bilo potrebno koncerte delati bolj na veliko. Seveda je bil že od samega začetka naš namen promocija tamburaške glasbe, Haloz in gradu Borl. V vseh letih tamburanja na Borlu se je zvrstilo preko 20 skupin in orkestror iz bližnje in daljne okolice, ki so preigravale vse od tradicionalnega tamburaškega programa, ljudskih pesmi in viž, pa do popevk in klasične glasbe. Na enem izmed koncertov, kjer je igral *Mandolinski orkestar KUD Varteks* iz Varaždina, je dirigent operni solistki celo moral držati dežnik, saj se je ravno med zadnjo skladbo ulilo kot iz škafe. Praviloma smo prirejali tri koncerte letno, prav vsak koncert pa smo zaključili z degustacijo izbranih haloških vin, ki so jih zvečine dobrodušno pripravili člani in prijatelji *Društva vinogradnikov in sadjarjev Haloze*.

Seveda smo se tamburaši tudi redno udeleževali vseh občinskih proslav in igrali na precej otvoritvah cest v občini, in to še vedno z veseljem počnemo. Prav tako pa nismo izpustili niti ene tamburaške revije, niti regijske, niti državne. Tako smo leta 2002 na državni reviji dobili priznanje za najboljšo izvedbo ljudske skladbe in sicer za *Primorske valčke*. V svoji kategoriji smo bili očitno res izjemni, saj smo tudi naslednje leto za izvedbo pesmi *Stara sem, nevolna sem* na državni reviji zasedli prvo mesto. Še sedaj se spominjamo takratnega župana občine Gorišnica, Slavka Visenjaka, kako je občinskim svetnikom razlagal, da se je ob razglasitvi rezultatov na radiu Slovenija ravno peljal z avtom; in ko je slišal ime naše skupine, je s ponosom sam pri sebi rekel »toti so pa naši«.

Seveda je naše uspehe opazil tudi Dušan in je rekel: »No, bomo kaj posneli.« Nabralo se je že kar nekaj novih pesmi in viž, dodali smo še dve božični, ki smo jih ravno igrali pri polnočnicah v farni cerkvi, Nada in Mira pa sta pripravili dve vokalni izvedbi. In smo šli v *Studio na meji*, v Kozjak pri Ceršaku, kjer smo 8. in 9. februarja 2003 posneli vse instrumentalne dele. Petje smo posneli kasneje, 13. februarja in 16. maja, pri »basiranju« pa nam je pomagal Franc Korenjak. Sploh se nismo zavedali kakšno srečo smo imeli, saj je Mojca že naslednji dan morala v bolnišnico, čez dober teden dni pa je morala v bolnišnico še Nada. Najprej je rodila Mojca, nekaj mesecev za njo pa še Nada. V vmesnem času smo v Dušanovem studiu posnetke še uredili, glavno besedo pa je imel tonski mojster Danijel Bauman. Naši novi zgoščenki je bil tokrat »boter« Damir Zajec, priznani tamburaški strokovnjak in ocenjevalec tamburaških skupin. Zgoščenka *HOJLADRIJA*, ki tako kot prva vsebuje 14 pesmi in viž, je bila zelo dobro sprejeta in smo jo že morali ponatisniti. No glasbenim kritikom se je zapisalo takole: »Album je zanimiv predvsem, ker nas nekatere skladbe projicirajo v domačo etnično sedanost na najbolj prvinski način. ... Nekateri viže, kot so *Stara sem, nevolna sem, Na kolinah, Pesem od sv. Florjana in Tam stoji pa hlevček, so naravne in življenjske, kar predvsem ohranja našo izvorno kulturno dediščino.*« (STOP, 2.10.2003) oziroma »Tamburaši pa se ne naslanjajo samo na tisto, kar je ljudstvo podedovalo v domačih krajih ali v domači pokrajini, ampak jih zanese na različne konce Slovenije, predvsem jih (jasno, Štajerce) rajca primorski konec. Je pa takole, cede vtaknete noter in se vam ni treba obremenjevati s sporočili, temveč samo odmedirate drgnjenje pojočih kitaric. Zelo sproščujoče. Hojladija, juhej.« (MLADINA, 11.8.2003).

Našo hojladrija muziko smo seveda po dolgem in počez predstavljali ob najrazličnejših priložnostih in tudi na TV ekranih in na radijskih valovih nas je bilo slišati – kot gostje smo celo nastopili na koncertu radia Štajerski val. Igrali pa smo enkrat v takšni, drugič v drugačni zasedbi. Nada je za vedno zapustila 1. brač, občasno se vrača le še kot pevka, no pa za lončeni bas tudi še prime. Mojca, ki se je na vaje vozila iz Miklavža pri Ormožu, je vztrajala še kar nekaj časa, vmes jo je na bugariji zamenjal celo njen brat Mitja. V tem obdobju smo gostovali na nekaterih pomembnih festivalih v tujini. Leta 2004 smo bili predstavniki Slovenije na mednarodnem dnevu ljudske glasbe, ki se je odvijal v bližini nemškega mesta Passau v sklopu prireditev pod skupnim naslovom *Menschen in Europa*. Res nepozabno doživetje, saj smo igrali na prostem v vlažnem jesenskem vremenu v muzejski vasi Bayerischer Wald. In mimoidoči so razgrabili naše zgoščene in promocijski material o Sloveniji. Gostovali smo tudi na avstrijskem Koroškem, in sicer v Šentjanžu v Rožu ob boku s *Sukarji*. V tem času se je naša Mojca nenehno poslavljala, in se seveda občasno spet vračala. Na njenem mestu je sedaj Slavko, ki namesto bugarije igra kitaro.

V letu 2005 je prišlo priporočilo že omenjenega Damirja Zajca za gostovanje v Makedoniji. Seveda smo se z veseljem podali na pot, na bugarijo pa je zaigral kar Damir sam, saj niti Mojca niti Slavko nista mogla z nami. Pot je bila zanimiva že od samega začetka, ko smo popravljali luči na kombiju in kupovali zavarovanje na hrvaško-srbski meji. Na festivalu v Kumanovem so sodelovale skupine iz vseh republik bivše Jugoslavije, naše polke in valčke pa je publika nagradila z bučnim aplavzom. Prireditev je preko satelita prenašala makedonska nacionalna televizija in policaji na naši meji so nas gledali v živo, kot nam je kasneje povedal Tonijev bratranec. Naslednji dan smo imeli še družabno srečanje, ko smo nekateri igrali in plesali do dveh zjutraj, nato pa dopoldan krenili proti domu. Kmalu za tem je iz zasedbe odšla tudi naša 2. bračistka Bojana, ki danes varuje že dva malčka. Slavko je svoj ognjeni krst doživel na gostovanju v bavarskem mestecu Regen, kjer smo leta 2006 sodelovali na festivalu ljudske glasbe *Drumherum*. Tam smo se muzikanti srečevali na številnih odrih po mestu, mnogi so igrali tudi na ulicah, v parku in v prenatrpanih gostilnah. Z nami je bila celo Mojca, ki je tokrat pela in igrala na lončeni bas, Slavko pa se verjetno najbolj spominja zobobola na poti proti domu.

V letu 2006 se je naši zasedbi vedno pogosteje pridruževala tudi Ana Vurcer iz Trnovske vasi, ki z nami občasno gode na violino. Sicer nam je na revijah pomagala že prej, a to leto nas je k sodelovanju povabila folklorna skupina iz Ptuja, in potrebovali smo violinistko. V letu 2007 je Ana več kot uspešno zapolnila praznino, ki je nastala, zato ker je bila Mira na porodniškem. Brez violine tudi danes skoraj ne moremo več, saj že dve leti zapored spremljamo folklorno skupino iz Dolene, s katero smo se lani uspeli uvrstiti na državno srečanje. Med nedavnimi nastopi je zelo pomemben tisti na prireditvi ob rezu najstarejše trte – Modre kavčine na mariborskem Lentu. Ob tej priložnosti je naša mlada občina namreč prejela njeno potomko, ki sedaj ponosno raste pri cerkvi Sv. Ane. Naš župan Janez Jurgec je bil presenečen in upajmo tudi ponosen.

Danes smo Tamburaši iz Cirkulan še vedno isti, pa čeravno nas je nekaj manj in je za nami že več kakor desetletje skupnega ustvarjanja. Trenutno smo v zasedbi: Boštjan Polajžer, *bisernica, vokal*, Mira Jerenec, *1. brač, vokal*, Toni Štumberger, *2. brač*, Daniel Polajžer, *čelo, vokal*, Slavko Belšak, *kitara*, Tonček Milošič, *kontrabas, vokal*, občasno pa se nam pridružita še Nada Polajžer, *vokal, ljudski instrumenti* in Ana Vurcer, *violina, vokal*. Še vedno iščemo nove oblike muziciranja in poustvarjanja ljudske glasbe, a se vedno znova vračamo k tistemu našemu načinu petja in tamburanja. Pri tem ostajamo zvesti Halozam, saj je ljudsko glasbeno izročilo vinorodnih Haloz bistveno bolj bogato in prvinsko, kot se ga sploh zavedamo.

Boštjan Polajžer